

آبونه شرائطی: هریر
ایچون سنه لکی (۲۷۵)
آلی آیلانی (۱۵۰)
غروشدر

لسخه می ۵ غروش،
سنه لکی ۵۲ نسخهدر

اداره خانه
آنقرده حریت اوقلی
قارشوسنده
اخطارات
آبونه بدلی پشیندر

مسلكه موافق آثار مع
الدنویه قبول اولنور. درج
ایدله یین یازیلر اعاده اولماز

والله یهدی من یشاء الی امر اط مستقیم

باش محرر
محمد طاکف

صاحب و مدیر مسؤل
اشرف ادیب

آبونه اهد کم سیل الرشاد

الکتاب

۱۳۳۰

آدرس تبدیلانده آیرمجه
بش غروش کوندولیدر

مکتوبلرک امضالری واضیه
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونمسی لازمدر.

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لری نیک
فرانسزجه ده یازلسی رجا
اولنور.

پاره کوندردلدیکی زمان نه
دائر اولدیغی واضعا
ییلدی رجا اولنور.

مسئلہ دیکھو و ہو اخلاق مسئلہ ہی دکل ، مملکت و ملت مسئلہ ہی
شکلی آلیرکے ہوکا کوزیومی وطنہ اہانتدن باشقہ برشی دکادر . «

توبہ دہ منتشر اوکود رفیقزدن :

ہر کون کوریورزکے بزی کبری برافان جمعیت بشریہ ایچون
موجود سعادتلردن محروم ایدن ، مملکتک ہر طرفدہ مدہش
بولمزقلر حصولہ کترین مجرد اخلاق دوشکونکیلکیدر . « بہشت
لانیم مکارم الاخلاق ، بیوران ہی محترمک حقیقی امتی اولدیغیزی
ہر کون برر دفعہ یادوتکرارایتدیگمزالہ ینہ بتون سیات اخلاقیہ دن
بر درلو تخلیص نفس ایدہ مہورز .

عجبا جناب حقک بر آیت کریمہ سندہ بیوردینی کی بز طوہرو
بولدن دوندکدہ اونک ایچونئی قلبلریمز ، دیدہ بصیرتمز حق کورمہ یور؟
اخلاقہ ، اجتماعیانہ والک قصہ تمیرلہ انسانلغہ ، وانسانلغہ یاقیشاجق
طرزدہ یاشامیہ تعلق ایدن تبلیغات دینیہ بی اصلا نظر اعتبارہ آلمایورزا .
دنیاہدہ ہیچ بر عقیدہ وجدانیہ طاشپایان انسانلرک بیلہ ارتکابنہ
تنزل ایتدیکی افعالی ارتکابہ جرأت ایدیورز . « انصاف ایلہ دوشونہلم
جناب شارع اعظمک بشرک ترقی وسعادتی ایچون وضع وتدوین
بیوردینی اخلاقی ، اجتماعی ، حتی سیاسی مسلمانق بویلمی اولمالیدر . . .
طہارت قلب ، عفت واستقامت ، سلامت اخلاق ، نیات حسنہ ،
انسانلرہ رحم وشفقت ، حقرق ناسہ رعایت ، جہد وغیرت و میل ممالی
کی اساسات عالیہ دینہ دن اوزاقلاشمقہ اسلامیت ومسلمانلق ناصل
پایدار اولابیلیر ؟ « میایونلرچہ دین دشمنلریلہ محاط اولان اسلامیت
داخلہ کنڈینہدہ دشمن اولورسہ بزی دوشدیکمز بو ضلالت
اجتماعیہ ، بو سفلت اخلاقیہ دن کیم واصل قورتاراجق ؟

اخلاقسزلق نظام اجتماعی بی اخلاخل ایدر سیٹہ ایسہ نھدن بوانتظامی
محافظہ ایلہ مکلف اولمقدہ کی وظیفہ اجتماعیہ منزی ادراک ایتکدہ کیکیکورز .
تاریخ ، بو بابدہ بر جوق مثاللرہ طولودر . دنیامک اک عظمتلی
وشوکتلی ملتلی مجرد سقوط اخلاق یوزندن حفرہ اضمحللہ
یوارلامشلردر . بونلر بزم ایچون برر درس عبرت تشکیل ایتکدہ ایکن
بزینہ هواوہوسمزدہ اصرار ایدوب کیدیورز .

دوشونہ یورمی بزکہ فلاکت عمومیدر . معاذاللہ بر فلاکتہ معروض
قالدیتمز تقدیردہ ہانکی بریمز او فلاکتک اک آجی تاثیراتندن آزادہ
قالہ جغز ؟ اوزاغہ کیمکے حاجت یوق . دھادون دشمن آیانمی آلتدہ قالان یرلدہ
مسلمانلرہ قارشلی اجرا ایدلمکدہ دوام ایدن مظالم تحمل اولنور شیلردن میدر ؟
بو فحایع قارشوسندہ البتہ قلبلری صیلا مقدمہ اولان دینداشلر یمزباری
بوندن صکرہ اولسون دینی ملی وظیفہ لرینی ایفادہ بر آن ترددایتہ مایدہر .
صاحب اخلاق بر ملت نہقدر بویوک مخاطرات ومہالک سیاسیہ قارشوسندہ

قالہ صارحیلماز . مطلقا بو مہالکک کافہ سنہ غلبہ بیلار . بودہ ،
تاریخی بر دستوردر .

حسن ناموس ، فضائل اخلاقیہ نک برنجیلرندندر . قالین وشدشکین
بالدرلریغی دلپکلی برچورابک ردای کاذبی آلتدہ صاقلایان انسانلر عجب ناموس
ناصیل تاقی ایدرلر ؟ « عقیف ووقور برطرز تسترک بداعت علویہ ہی
قارشوسندہ بوخفت مشربانہ وعنعنہ شکنانہ حرکتک نہذوق واردر ؟
یا قواعد واسول اسلامیہ نک قبول وتحسین ایتدیکی برشکلدہ تسترایتملی ،
یا خود پردہ عار وحیائی ، ردای هفت وادی دہ بوس بوتون چیقاروب
آتملی ؟ « مسلمان ایسہک برمسلمان کی یاشامای اوکرملی ، عکس
تقدیردہ عادات اسلامیہ بی استخفاف ایدنلرک جزاسزقالما یاجنی شہہ سزدہ
افعالنلرک ، اشکالنلرک بین الاسلام تولید ایتدیکی کین وخصومتک اتحاد
وتساند ملی بہ نہقدر بویوک ضربہلر ایتدیہر جکلی آرزوق حسابہ قائمق
مجبوریت اجتماعیہ سندہ یز . .

قواعد وآداب صومیہ خارجندہ کوریلان شیلر ، نفس الامر دہ
معقول دخی اولسہلر مردوددر .

حال بوکہ سلامت عقل اربابنک اصلا قبول ایتہیہ جکی بو چیرکن
حاللر ، حوصلہ صومیہ دہ وجودہ کتیردکاری تأثیر اعتباریلہ اک بسیط
بر ذکا صاحبی طرفدن بیلہ تجویز ایدلمہ مکدہ در .

بو حال بویلہ دوام ایتدیکچہ بزہ نہدیرلر ؟ « قادینلری اوزرندہ اجرای
حاکمیتہ قادر اولامایان وجائب و مراسم دینیہ سندن خافل انسانلر
ایچون حاکمیت ، حتی ملل سائرہیہ متفوق برحاکمیت قبولی ناصل ممکن
اولابیلیر ؟ « دیمزلرمی ؟ . .

مقصد بوملقی نجاتہ ، خلاصہ سوق ایتک ایسہ شاعرک « اینرہ کہ
تو پیروی ترکستانست « دیدیکی کی بویول اورایہ کیمز . . . بر آزدہ
افکار واعتقادات صومیہیہ حرمت و رعایت ایتہی بیلہ ملی بزکہ واصل
صلاح اولالم . . .

قرہ سی احوالی

زواللی دینداشلریمز نھلر چکیور !

• — اشغال ضابطلرندن شیلہ ملی ملازم ثانی (پترو) اسندہ کی
بررذیل (بالہ) قضاسی داخلندہ روم وارمنیلردن (۳۰۰) کیشی
طوپلار بونلر :

— بزبورادہ ہیچ اولمازسہ برتورک قربان ایتہدیکچہ جیبہ کیدمہ بز
دیدکلرندہ (پترو) ، بالہ نک اک اصیل و حمتکار اشرافندن
سلطان آندی بی قربانلیغہ مناسب کورور . بوزواللی مسلمانانیا باجاطوتارلر :

— سن کالیت-بن! کال پاشا به سلاح و بهمت کونده ریورسین ۱۱۱...
دیپهرک، صوبالره دوکمه باشلارلر. (پترو) ساپان آقندی ایچین
اساساً (۳۰۰) صوبا جزا ویرمیشدی. هر نفر اولانجه قوتیه بر صوبا
ووردور، بو وطنرور مسلمانک اعضاسی دیدیک، دیدیک اولور. زاواللی
بالطبع در حال وفات ایتمشدر. بووقعیه شاهد اولان برفرانسزمشله
راپورله ایزمیرده کی فرانسه نمثله یازدیغی سوبله مشدر.

۶ — (بفسادج) و (کبسود) باصقینلریده مغرورلریمزک
اوکنیدن رذیلانه فرار ایدن دوشبان اوچ کون صوکره بو قصبه
کدرک بوتون وطنرور کنجلی قورشونه دیزمشلردور. کبسودده
شهید ایلینلرک مقداری آکلاشیلاماش ایشده، کبسودده تولدوران
کنجلیک صایسی (۵۷) کیشی به بالغ اولدوغی ایشیدیلشدر. کبسود
کنجلی قصبه خارجنده کی بویوک کورونک اوزرینه دیزیلرک شهید
ایدیلشدر. مذکور قصبه لرده صوبولماق هیچ بردگان و غازه قالمامشدر.
۷ — یونانیلر مناره لرده اذان او قویان مؤذنلری قورشونه منع
ایتمکده، بونلری:

— مناره لرده کالیستلر جاسوسلری ایدیلورلر! دیپهرک توقیف
ویا ازمیره سوق ایلهمکده درلر!

۸ — (آدرمید) و (برهانیه) قضالردن (۶۸) اسلام قز
وقادینی جبراً طویلاندیریلار ق منیاسیه کوندلرش، حیات و مماتلری
و بدبخت قابیلری حقنده هیچ بر خبر آینه مامشدر. بونلردن کیم
اولدوغی سوبله مک ایستمدیکم (۰۰۰) اسمنده بر قادینی یونان
یوزباشیسی (یاقو) داها اولدن اولامق ایستور. دیگر بوتون اسلام
قادینلری کیمی بود، بالطبع موافقت ایدمیز. (یاقو):
— بو، قاحشدر!

دیر، توجاغنده کی قرق کونک چو جوغیه و دیگر بدبخت قادینلره
برابر منیاسیه سوردر. زوالی زوجی بو، عامله قارشیدنه کوکره مک
ایسترسده قیص قیوراق باغلانورق، بالیکسری یونان توقیفخانه سته
کوندریلشدر. بی چاره آدامچن توقیفخانه ده تحین ایتمشدر.

۹ — مختلف نقاطده (محافظ بولوی) نامیه اقامه ایدیلن یونان
عسکرلری کوبلری بوسبوتون قوروتیشلردور. بونلردن (بالیکسری) به
اوج ساعت مسافده کی (یکی کوی) ایستاسیونی محافظی (۱) مقنیسالی
ملازم (واسیلاکی) بدایت اشغالدن بری چالینی پارالر، ذی قیمت اشیا
سایه سنده بوکون برانکر اولمشدر. فقط (پاپولاس) ایلهمیز و ایسی
(استریادیس) ده بو مقصوباتدن حصه داردرلر و بونی آچیقدن آچیه
کندیلری ده اعترافدن چکیمه مکده درلر. (واسیلاکی) نک مظالم
و شنایمندن بیزار قالان کوبلر ختی تماماً بالیکسری به دوکولمشلر،
یونان قوماندانلرینه شکایت ایتشلرسده:

— او، پاپولاسک آدایدور، کیمسه قاریشاماز!

جوابیه قارشیلانمشدر!...

۱۰ — قصبه لرده کی مسلمان لوقطه لرندن یکک بین یونان ضابطان
و افرادی:

— پاراسنی مصطفی کال پاشا ویرمچکدر! دیپهرک صاروشور،
قطعیاً بارا ویرمزلر!...

۱۱ — ایککنجی این اوکی و قره حصار صاحب محاربه لرنده کی
ضایعاتلری تلافی ایتک اوزره یکی قوتلر جمعه باشلایان یونانیلرک
صارووردوغی یالانله انسان قهقهه ایل کولر. بویالانله آکچوق واسطه
اولانلرده انکیزلردور. یونان قونی طویلماق اوزره بالیکسری به کلن
ایزمیر اردو ارکان حرب قائممقامی انکیز (لیبوس) ایلهم بیکباشی
(پوکسل) شوسوزلری سوبلشدر:

— ایزمیره انکیز اردولری ده کلدی! آناطولی قونییه قادیان
اشغال ایتک! آنقره اردوسنی طاغیتدق! مصطفی کال پاشایی
— ازمیرک یولنی صورارکن — یالین آق آقره اووالرند یاقالادق! ۱۱
انکیزلرک بوسفر قوت نامنه بالیکسریدن طویلایارق، یونانیلره
هدیه ایتدیکی روم وارمنیلر هب حمام دلاکری ایلهم قرونجی چراقلردن
و بویاجی کروهندن عبارتدی. اون بش، اون آاقی یاشلرنده قویللار!...
داها اول آلی سلاح طوتان دیگر خرسیتانلرده کیتمشدی. بونلردن مهم
برقیمی جهلرده کیرمشدر. انکیزلر بهودیلردن ده عسکر طویلماق
ایستدیلر، حتی اوتوز لیرا معاش ویرمچکدری. فقط بهودیلر:
— بارا ایلهم حیات می صانیایر! دیدیلر، موافقت ایتدیلر. شیمدی
اونلردن ده (جاسوس) دیپهرک توقیفاته باشلامشلردور.

۱۲ — بالیکسریده (کوموش چشمه) موقننده یونانیلر بر طیاره
هاتفاری یاغایه جالیشیورلر.

۱۳ — استاسیون جوارنده ده تلنر تلغراف استاسیونلری واردور.

۱۴ — آقشام غروبندن صکره سوقاقلره چیقماق ممنوعدر.

۱۵ — ازمیر و استانبول ایلهم هیچ بر طرفه نک بر مسلمانک
سیاحتیه مساعدنه ایدامکده در.

۱۶ — قلمه سلطانیه دن بایرامیچ، ازیته، آیواجق، بورغاز،
بیضا قضالریله قره سیدن کونان، نابی، ایشیق، آدره مید، بالیه،
ایورندی اهالی اسلامیه سی یونان مظالمه تحمل ایدهمیره ک طاعله
النجایتش، شیمدی یونانیلره قارشى هر طرفه مدعش حرکتلر
باشلامشدر. کیرماسی ایلهم مانیاس طرفلرنده ده مختلف چتله یونان
علیه قیام ایتمشدر، یونانیلر لهنه جالیشان (جرکس داوود) ک
خانه سنی دیگر چتله یاقش، عونه سنی طاغیتمش، داوود یونانیلرک
آراسنه قاحشدر.

۱۷ — یونانیلر شیمدی قوت جعنده فوق العاده مشکلات

چکیورلر . صوک پارتی اولارق بولدوقلری قوت حبس خانہ لردہ کی یونانی موقوفیندر . . .

۱۸ — قوۃ منویہ نامہ هیچ برشی قالماشدر . (تورک اردوسی) دینجه دوداقلر چانلایور ، یورہ کلر هوپلاپور .

۱۹ — یزلی خریستیانر بالیکسریک حین استخلاصندہ قطعاً قالمایق یونانیلرله برلکده قاچاقچیلری سوله یودلر .

شئون مهمه

جہلر :

بو هفته جہہنک مختلف منطقہ لرنده مصادمہ لر صیقلاشمشدر . مفرزہ لرمن بروسہنک بر ساعت قدر جوارنده دشمنہ . تعدد باصقینلر پامشلردر . کشف قوللرمن کشیش طغی اتکلرنده در . کدوس وعشاق منطقہ لرنده دم کشف مصادمائی ! کسیک اولمامشدر . جہہنک بو هفته اک شایان اہمیت حرکاتی قوجہ ایلی منطقہ مندہ جریان ایتمشدر . قطعہ من او حوالیدہ فعالیتہ کجہرک آطہ بازار ی وصباحہ بی استرداد ایتیش و دشمنی جنوبہ طوغرو سورمشدر . قطعہ من ایلری یہ طوغرو حرکاتہ دوام ایتکمدہ در . بر قسم قوتلرمزده ایزہیت جوارینہ نقرب ایتشلردر .

اتتلاف دولتلرینک مصالحانہ طوزاقلری

برطرفدن آلمانیا تہلکہ سی ، دیگر طرفدن کوندن کونہ آلولہنن سوریه دہ کی حرکات ملیہ اندیشہ سی فرانسیزلری بزمہ آکلاشمہ یہ مجبور ایتمشدر . قوتدن باشقہ برشی طانیایان اوروپالیلر اردومزک یگیدن تشکل ایدرک این اوکمندہ ایکی میدان محارسی قازاندیغی کوردکن صوکرہ درحال بزمہ قارشی نظرلری دیکشدرہرک دوستلق نغمہ لرینی ترنہ باشلامشدر . شیمدی بوخصوصہ ہر اوج اتتلاف دولتی دہ مسابقہ دہ در . طرابلس ضربی ہضم ایلہ مشغول اولان ایتالیا ہپسنہ تقدم ایتیش ، اوتہ دن بری انگلیز و فرانسیزلردن فرقی برسیاست تعقیب ایتمشدر . اولک ایچون بوکون ایتالیا خارجہ ناظری «تورکارہ قارشی اولان دوستلق سیاستلری هیچ برشیشک تغیر ایدہ میہ جکفی ، چونکہ بودوستلق سیاستی تورک حقوقک مشروعیتی طانیان ایتالیان قومک قناءتدن طوغدیغی «سویلدیکی زمان سوزینہ دہا فضلہ ایتیلدیغی قناءتی بسلمکدہ کندینی حقلی کوریور .

ممالک عثمانیہ نک سوریه کی مہم برابرچہ سنی غضب ایلہ قناعت ایدہ میہرک آطنہ بی دہ یوتقی آج کوزایلکندہ بولونان فرانسہ ایسہ کندیسنی ہر طرفدن احاطہ ایدن حادثاتک تہلکہ لرینی یقیندن سرنجہ یہ قدر شووالہ سیاستندہ یورودی . مسلمانلر ایچون ابدیاً اونوتولسی ممکن اولیان

برجوق مظالم و شتایع ارتکابندن چکینمدی . وقتاکہ وضعیت سیاسیہ تحول ایدرک متفقہ لری ایلہ آرم لرنده کی حرارتلی محبتلر منطقہ اولمہ یہ ، آناطولیہ دہ منتظم قوتلر تشکل ایتہ یہ باشلادی ، همان اوروپا قباب سیاستی یوزینہ طاہرق ، قانی الارینہ الادیون کیہرک قارشومزہ جیقیدی . شیمدی اودہ اسکی دوستقلری یاد ایلہ جلوہ لر یاپیور . باش وکیل بریان آناطولیہ دہ کولہجک برداملہ فرانسز قانی اولدیغنی سویلیور .

تان غزنہ سی ایسہ نہ دیلار دوکیور : «عصمت بانانک قاهر صولتی یونانیلری قہقہری ہزیمتہ اوغراش ، یونانیلرک آرتق تعرض جرأتلری قیریلش ، تورکارک مشروع اولان آمال ملیہ لرینی طانیق لازم کیش . . . بونک کی همان بوتون فرانسیز مطبوعاتی فرانسیزلرک تورکارہ قارشی عبتلرندن ، خیرخواہقلرندن بحث ایدیورلر . دون باربار اولان تورکار بوکون شرق جتلمہ ای اولدیلر . چونکہ بر قوت وجودہ کتیردیلر . چونکہ فرانسیزلر تورکارلہ آکلاشمق مجبوریتنی حس ایتدیلر . تورکارہ قارشی بر آز کولر یوز ، بر قاچ جملہ تقدیر یہ کولکلریغی تسخیر ایتہ کافیدر . فاس ، تونس ، جزائر صوکرہ شیمدی سوریه دہ یرلشمک ایلہ مشغول اولان فرانسہ ایچون تعقیبی الزم و نافع اولان بو سیاستک شیمدی یہ قدر کجیکمہ سی بادی خیرتدر .

انکلتزہ یہ کاتجہ ، او اسکی قورت ، متفقہ لرینک بو حرکاتلری قارشیندہ آقیری بر سیاست تعقیب ایلہ بوتون شرق ، بوتون اسلام طانک خصومت و مہاجماتی کندی اوزرینہ نجاب ایدہجک دکل یا . مادام کہ تورکار قوتلنمشدر ، اردولر تشکیل ایتشلردر ، مادام کہ تورکاری ازمک ممکن اولماہجق بر وضعیت حصولہ کلمشدر ، او حالہ تورک دوستقی یالکیز متفقہ لرینہ حصر ایتک انکلتز دساتیر سیاسیہ نہ البتہ موافق دوشمز . اولک ایچون اودہ متفقہ لرلہ برابر یعنی نغمہ یی ترنہ ایتہ یہ باشلا مشدر . شیمدی انکلتزہ نک کرک رجال رسمہ سی ، کرک مطبوعاتی تورکارہ قارشی شدت بولتیقہ سنک تعدیل ایدیلدیکنی کوسترمک ایچون پروپاگانداک ہر درلورنہ مراہمتدن کری طورمایورلر . عوام قامارہ سندہ شرق مسئلہ سی مذاکرہ ایدیلر کن خزینہ ناظری (چمبرلین) تورک-یونان حربندہ بیطرفلنک محافظہ ایدیلہجکفی رسماً تبلیغ ایدیور . حربیہ ناظری (جورجیل) انکلتزہ نک تورکارہ قارشی صلح سیاسیہ تعقیب ایتشی لزومی ایلری سوریور . دیگر طرفدن (تایمس) غزنہ سی بوخصوصہ مہم بر مقالہ نشر ایدہرک تورکارلہ حقیقی ودوامی بر صلح تأسیسی مطالعہ سی سرد ایدیور . (دیل مہیل) یونان غابہ سنک غیر ممکن اولدیغنی سویلیور . (مورینگ پوسٹ) آنقرہ ایلہ اوزلاشیلمہ سی توصیه ایدیور . (دیل اکسپرس) ایسہ ایشی دہا آجیغہ اورپیور ، ایتالیا و فرانسیسی تقلیداً بو خصوصہ درحال براتتلاف عقیدہ تشیت اولنسی لزومی درمیان ایدیور . دیگر طرفدن انکلتز افکار عمومہ یہ سنک